

Titulació	Tipus	Curs
Biblioteca Escolar i Promoció de la Lectura	OP	1

Professor/a de contacte

Nom: Cristina Aliagas Marin

Correu electrònic: cristina.aliagas@uab.cat

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

Cap.

Objectius

Aquesta assignatura consisteix en una aproximació general a la investigació empírica en contextos socials de promoció lectora i mediació literària. El coneixement bàsic dels principis d'enfocament teòric, rigor metodològic i ètica de la recerca es presenta al servei de la comprensió i millora de la mediació literària i la resposta lectora en esdeveniments de promoció lligats a contextos socioculturalment diversos i múltiples. Al marge de la recerca emmarcada en la formació lectora a l'escola, que compta amb una tradició consolidada, es prioritza la investigació en forma d'estudi de cas d'experiències de foment desenvolupades en espais de lleure i aprenentatge informal (com la biblioteca escolar i pública, la llibreria, el teatre, el museu literari, el festival d'arts, la xarxa, o els programes de foment lector familiar), i l'estudi de les múltiples i artístiques formes en què aquestes experiències es poden concretar (club de lectura, comunitat virtual de lectors, laboratori de lectura familiar, conta contes, tallers, recitals, etc.). La lectura críticoconstructiva d'articles de recerca impulsa la integració de la cultura científica a l'àmbit de la promoció lectora, perquè aquest àmbit de pràctica aprofiti les evidències científiques de la literatura prèvia i alhora contribueixi a l'àmbit de la recerca amb noves evidències que reverteixin en noves mirades, propostes i línies d'acció.

Resultats d'aprenentatge

1. CA14 (Competència) Adoptar criteris de qualitat per avaluar el rigor de les recerques prèvies, nacionals i internacionals, sobre biblioteca i experiències de foment de la lectura.
2. CA15 (Competència) Comunicar de manera oral i sintètica recerques sobre esdeveniments de promoció social de la lectura tenint en compte la perspectiva teòrica, el disseny metodològic, el protocol ètic, l'estratègia d'interpretació de les dades i els resultats.
3. KA15 (Coneixement) Descriure críticament la recerca empírica lligada a l'àmbit d'estudi de la formació literària i la promoció de la lectura.
4. KA16 (Coneixement) Definir la literatura prèvia d'acord amb el focus o la temàtica de la recerca per identificar les evidències científiques que poden orientar la pràctica de mediació i promoció de la lectura.

5. SA21 (Habilitat) Dissenyar recerques amb preguntes de recerca rellevants i amb un disseny de recerca coherent que inclogui instruments de recollida d'informació múltiples i variats en contextos reals de l'àmbit de la promoció de la lectura.
6. SA22 (Habilitat) Analitzar diferents tipus de dades segons el caràcter qualitatiu o quantitatiu que presentin i que hagin estat recollides a través d'instruments diferents (observació, entrevista, grup de discussió, qüestionari, etc.).
7. SA23 (Habilitat) Garantir les responsabilitats socials d'inclusió i universalitat en el disseny de recerques sobre experiències de promoció de la lectura i mediació literària en contextos diferents (biblioteca, llibreria, museu, taller, aula, etc.).
8. SA24 (Habilitat) Garantir els principis ètics lligats a l'accés, la participació i l'ús de la informació en el desenvolupament de recerques en l'àmbit de la promoció literària.

Continguts

- Conceptes introductoris sobre investigació qualitativa i quantitativa aplicada a les experiències de foment lector: disseny d'una investigació, preguntes de recerca, metodologia i ètica, anàlisi de dades, conclusions i identificació de les implicacions pràctiques per a l'organització d'activitats de promoció literària.
- Identificació de les evidències científiques de la literatura prèvia per al disseny i la millora de les activitats de promoció lectora.
- La comprensió de la mediació literària i la resposta lectora a partir de les evidències de recerca.
- Estratègies d'anàlisi de l'impacte de les experiències d'animació i promoció en l'hàbit lector, les identitats lectores i l'aprenentatge literari.
- Anàlisi crítica d'articles de recerca en l'àmbit de la biblioteca escolar i la promoció lectora.
- Funcions de la recerca en l'àmbit de la promoció literària: com a estratègia d'autoavaluació d'una experiència concreta, o per donar resposta a preguntes i necessitats pràctiques dins de la comunitat medidora.

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Autònomes (problemes de recerca reals a dissenyar o resoldre)	50	2	CA14, KA16, SA21, SA23, SA24
Dirigides (classes magistrals en gran grup)	18	0,72	CA14, KA15, SA23, SA24
Tipus: Supervisades			
Tasques, reptes pràctics a resoldre, lectures, presentacions	82	3,28	CA15, SA21, SA22

L'assignatura proposa aprendre què significa investigar amb la metodologia d'Aprenentatge Basat en Reptes (ABR) que consisteix en analitzar les necessitats d'una entitat o institució amb la qual es tindrà relacional durant tot el procés. Per tant, a partir d'un desafiament real plantejat per una entitat o institució externa es treballarà en equip per proposar possibles solucions, que es planificaran i es desenvoluparan en tres fases entrelaçades: Vincle/Compromís, investigació/Prototipatge i Implementació/Avaluació.

L'activitat formativa es desenvoluparà a partir de les dinàmiques següents:

- Classes magistrals i interactives
- Lectura crítica i constructiva d'articles de recerca
- Debats sobre aspectes teòrics i metodològics d'investigació
- Resolució de casos pràctics, reptes o problemes concrets lligats a la recerca (poden requerir treball de camp fora de l'aula*)
- Categorització i anàlisi de dades diverses, tant quantitatives com qualitatives
- Realització de presentacions orals d'activitats i treballs
- Tutories i seguiment de les activitats en línia
- Ponències i seminaris d'investigadors

* Les sortides de treball de camp requereixen fer un curs de formació previ (virtual i breu) i signar un document de responsabilitat, que cal lliurar al docent responsable.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Honestedat en la pràctica acadèmica

La còpia o plagi ocorre quan es presenta com a propi un text o part d'un text d'una altra persona i no se'n citen les fonts. La còpia o plagi en qualsevol tipus d'activitat d'avaluació són un delictes tipificats, i en el marc d'aquesta assignatura, incórrer en aquest delictes es penalitzarà amb un 0/no apte com a nota final de l'assignatura. La identificació d'aquest delictes per part del docent implica la pèrdua, per defecte, de la possibilitat de recuperar l'activitat. També es comunicarà la situació a la coordinació del màster. D'altra banda, cal avisar que l'intent de còpia també implica les activitats realitzades presencialment a l'aula: si el docent identifica un alumne/a que està intentant copiar o que empra un dispositiu no autoritzat pel docent, també es penalitzarà amb un 0/no apte i això comportarà la pèrdua per defecte de possibilitat de recuperar l'activitat d'aprenentatge.

Ús de tecnologia i IA

Les classes no es poden enregistrar amb cap tipus de tecnologia, ni en àudio ni en vídeo. No hi ha cap tipus de motiu que justifiqui l'enregistrament fraudulent de les classes més enllà de la presa d'apunts.

En el marc d'aquesta assignatura l'ús de les tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) es permeten només per a correcció estilística de textos i en cap cas per a generar-ne els continguts. L'alumne/a que empri alguna d'aquestes tecnologies haurà d'afegir a l'annex de l'activitat d'aprenentatge un informe d'ús de l'IA en el que hi constin les següents tres parts: a) la versió original del text, b) quina o quines eines IA s'han emprat i les instruccions concretes que se li han donat per a la correcció o millora estilística del text (es poden aportar amb captures de pantalla), i c) una reflexió crítica sobre com l'IA s'ha emprat i com la versió inicial del text ha millorat a través d'aquest procés.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè els alumnes completin les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
-------	-----	-------	------	--------------------------

Anàlisi i discussió d'un article d'investigació	40%	0	0	CA14, KA15
Disseny i implementació d'una eina de recerca	50 %	0	0	KA16, SA21, SA22, SA23, SA24
Qualitat de la participació i de la contribució (a les classes i als fòrums)	10 %	0	0	CA15, SA23, SA24

L'avaluació del mòdul es farà mitjançant les activitats indicades. El primer dia de classe es lliurarà un calendari de lliuraments de les diverses activitats.

La nota final serà la mitjana ponderada de les activitats previstes. Per poder aplicar aquest criteri serà necessari obtenir com a mínim un 5 a totes les activitats realitzades durant el desenvolupament del mòdul i el treball final. El primer dia de classe es donarà un calendari de lliuraments de les activitats i de la memòria final del mòdul.

L'assistència a classe és obligatòria. Per poder obtenir una avaluació final positiva l'estudiant haurà d'haver assistit a un mínim d'un 80% de les classes.

Es farà un procediment individual de revisió de treballs i activitats. El docent farà una devolució de les activitats d'avaluació en un període no superior a 20 dies hàbils del calendari acadèmic.

Els lliuraments rebran avaluació formativa (excepte en el cas de l'avaluació única).

Només es pot optar a la recuperació en cas d'haver lliurat el 66% de les activitats d'avaluació. Només és recuperable la memòria/treball individual. La recuperació consistirà en un nou lliurament de les activitats i un examen oral, que es convocarà la tercera setmana de juny i es realitzarà a la UAB. L'alumnat que no lliuri les activitats d'avaluació o que el percentatge de lliurament no superi el 20% constarà com a NO avaluable.

Els plagis o les còpies suposen un no apte i es comunicaran a la coordinació de titulació.

Avaluació única

En el cas d'optar per a l'avaluació única, s'aplicarà el mateix sistema d'avaluació i recuperació que per l'avaluació continuada però el lliuraments escrits i les presentacions orals es faran en un únic dia (darrer dia de classe). Cap d'aquestes entregues rebrà avaluació formativa. En aquestes activitats s'afegeix una entrevistaavaluadora. Per tant, en el cas d'optar al'avaluació única les evidències que s'avaluaran seran:

Anàlisi i discussió d'un article d'investigació: 30%

Disseny i implementació d'una eina de recerca: 40%

Qualitat de la participació i contribució (a les classes i als fòrums): 5%

Entrevista avaluadora: 25%

Prova de síntesi

L'assignatura no admet prova de síntesi. Els alumnes repetidors hauran de cursar l'assignatura de manera íntegra.

Bibliografia

- Ballester, J. & Salido-López, J. V. (2023). *Investigación y buenas prácticas en educación literaria*. Octaedro.
- Colomer, T. (coord.) (2008). *Lectures adolescents*. Graó
- Colomer, T.; Kümmeling-Meibauer, B. & Sílvia-Díaz, C. (Eds.) (2010). *Cruce de miradas: Nuevas aproximaciones al libro-álbum*. Banco del Libro - GRETEL - Parapara Clave.
- Cremin, T. & McGeon, S. (2025). *Reading for pleasure. International Perspectives*. Routledge
- Erstad, O., Flewitt, R., Kömerling-Melbauer, I. P. (Eds) (2020). *The Routledge Handbook of Digital Literacies in Early Childhood*. Routledge, p. 109-129.
- García, M. (2023). *Enseñando a sentir. Repertorios éticos en la ficción infantil*. Ediciones Metales Pesados.
- Johansson, M. (2021). Literary socialisation through education: A comparative study of Swedish and French upper secondary school students' reception of a narrative text. *L1-Educational Studies in Language and Literature*, 21(2), 1-25. <https://doi.org/10.17239/L1ESLL-2021.21.02.03>
- Lluch, G. (2003). *Análisis de narrativas infantiles y juveniles*. Publicaciones de la UCLM-CEPLI.
- Manresa, M. & Real, N. (2015). *Digital literatura for children: Texts, readers and educational practices*. Peter Lang.
- Masgrau-Juanola, Mariona (2023). Aprender a aprender poesía visual: estrategias i orientacions didàctiques. *Didactae* (13), 51-67. <https://doi.org/10.1344/did.2023.13.51-67>
- Mociño González, Isabel (Coord.) (2019). *Libro-Objeto e Xénero: Estudos ao redor do libro infantil como artefacto*. Universidad de Vigo.
- Paladines-Paredes, L. & Aliagas, C. (2021). Videoreseñas de Booktubers como espacios de mediación literaria. *Ocnos*, 20 (1), 38-49.
- Poveda, D., Matsumoto, M., Morgade, M. & Alonso, E. (2018). Photographs as a Research Tool in Child Studies: Some Analytical Metaphors and Choices. *Qualitative Research in Education*, 7(2), 170-196. <https://doi.org/10.17583/qre.2018.3350>
- Real, N. & Aliagas, C. (2019). ¿Cómo da sentido el lector infantil a la multimodalidad de la literatura infantil? Un estudio con alumnos de 6º de primaria. En Tomás Sola, Marina García; Arturo Fuentes, Antonio-Manuel Rodríguez, Jesús López (Eds.), *Innovación Educativa en la Sociedad Digital*. Dykinson: Granada, 1688-1706.
- Rovira-Collado, J. (2019). Clásicos literarios en constelaciones multimodales. Análisis de propuestas de docentes en formación. *Tejuelo*, 29, 275-312.
- Santamaría, L. & Aliagas, C. & Rutten, Kris (2022). Youth's literary socialization practices online: a systematic review of research. *Learning, Culture and Social Interaction* 34: 1-16. Accessible online: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2210656122000290?via%3Dihub>
- Tena, R. & Soto, J. (2023). *Los hábitos de lectura en el siglo XXI*. Dykinson.

Programari

Cap en concret.

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre de 2025. A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través daquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(TEm) Teoria (màster)	1	Català	segon quadrimestre	tarda